

Sikkerhedsdatablad

Revision: 26-05-2015

Erstatter: 19-12-2008

Version: 01.00 / DKN

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: ISOVER Klæber og Armeringsmørtel

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Anbefalede anvendelser: Cement

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Leverandør: Saint-Gobain Isover A/S
Østermarksvej 4
6580 Vamdrup
Danmark
Tlf.: 72171717
Fax: 72 17 19 19
E-mail: isover@isover.dk

1.4. Nødtelefon

82 12 12 12 (Giftlinjen)

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

DPD-klassificering (Direktiv 1999/45/EF): Xi;R41, R38

CLP-klassificering (Forordning (EF) nr. 1272/2008): Eye Dam. 1;H318 Skin Irrit. 2; H315

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

Væsentligste skadevirkninger: Forårsager alvorlig øjenskade. Forårsager hudirritation. Irriterer øjnene kraftigt med rødme og forøget tåreproduktion. Kan give alvorlig øjenskade. Virker ætsende i opblandet form.

2.2. Mærkningselementer

Signalord: Fare

Indeholder: Calciumhydroxid; Portland cement

H-sætninger: Forårsager alvorlig øjenskade.(H318)
Forårsager hudirritation.(H315)

P-sætninger: Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten.(P101)

Supplerende oplysninger:	Opbevares utilgængeligt for børn.(P102)
	Bær beskyttelseshandsker/øjebeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.(P280-høa)
	VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylningen.(P305/351/338)
	Ring omgående til en GIFTINFORMATION/læge.(P310-a)
	Indeholder et reduktionsmiddel, som reducerer opløseligt chrom VI. Reduktionsmidlet er aktivt ved tør opbevaring i XX mdr. efter angivet emballeringsdato. Ved opbevaring under fugtige forhold, f.eks byggepladser, vil chromatneutraliseringen aftage. Anbrudt emballage lukkes tæt efter brug, og bør anvendes snarest derefter.
Kode-nummer:	00-4 (1993)

2.3. Andre farer

Vurdering for PBT og vPvB er ikke foretaget.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.2. Blandinger

Registrerings-nummer	CAS/EF-nummer	Stof	DSD-klassificering (Direktiv 67/548/EØF)/CLP-klassificering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w%	Note
.	14808-60-7	Kvarts, ikke respirabel	-	60-80	13
.	238-878-4	.	-	.	.
.	65997-15-1	Portland cement	Xi; R37/38-41	10-20	.
.	266-043-4	.	Eye Dam. 1; H318 Skin Irrit. 2, H315	.	.
.	.	.	STOT SE 3; H335	.	.
.	1305-62-0	Calciumhydroxid	Xi;R41	5-10	.
.	215-137-3	.	Eye Dam. 1;H318	.	.

13) Stoffet har en national grænseværdi.

Se punkt 16 for ordlyd af R- og H-sætninger.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Indånding:	Søg frisk luft. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik 1-2 glas vand i små slurke. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Hud:	Fjern forurennet tøj. Vask huden længe og grundigt med vand. Søg læge ved vedvarende ubehag.
Øjne:	Spil øjet godt op, fjern eventuelle kontaktlinser og skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) og søg omgående læge. Fortsæt skylningen til lægen overtager behandlingen.
Øvrige oplysninger:	Ved henvendelse til læge medbringes sikkerhedsdatablad eller etiket.

4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.
Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Virker ætsende i opblandet form.
Kan ved indtagelse virke irriterende på slimhinderne i munden og mave/tarmkanal.
Indånding af støv kan virke irriterende på de øvre luftveje.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlig, øjeblikkelig behandling er nødvendig. Behandl symptomer.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Egnede slukningsmidler	Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Slukningsmidler vælges ud fra den omgivende brand. Brug vand eller vandtåge til nedkøling af ikke antændt lager.
------------------------	---

Uegnede slukningsmidler Brug ikke vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Produktet er ikke umiddelbart antændeligt. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område. Undgå indånding af dampe og røggasser - søg frisk luft. Anvend luftforsynet åndedrætsværn og kemisk beskyttelsesdragt, hvis personlig (tæt) kontakt er sandsynlig.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Stå i vindsiden/hold afstand til kilden. Brug handsker. Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm. Ved utilstrækkelig ventilation skal der anvendes åndedrætsværn.

For indsatspersonel: Udover ovenstående: Beskyttelsesdragt svarende til EN 368, type 3 anbefales.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Spild må ikke udledes til kloak og/eller overfladevand.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Spild opfejes/opsamles til evt. genbrug eller overføres til egnede affaldsbeholdere. Brug vandtåge for at binde støv. Mindre spild tørres op med en fugtig klud.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se punkt 8 for værnemiddeltype. Se punkt 13 for bortskaffelse.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Ved arbejdsprocesser, hvor der er risiko for støvudvikling skal arbejdet foregå under effektiv procesventilation (f.eks punktudsugning eller lokaludsugning). Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænder før pauser, toiletbesøg og efter endt arbejde. Der kan være yderligere krav til ventilation og værnemidler, se bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter. Arbejde med produktet er omfattet af Arbejdstilsynets bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter ved anvendelse til bygningsarbejde.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares forsvarligt, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler o.lign. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted. Må ikke opbevares sammen med følgende: Syrer.

7.3. Særlige anvendelser

Ingen.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier:

Indholdsstof	Grænseværdi	Anmærkninger
Calciumhydroxid	5 mg/m ³	-
Kvarts, ikke respirabel	0,3 (totalt) mg/m ³	-
Mineralsk støv, inert	10 mg/m ³	-
Mineralsk støv, inert, respirabel	5 mg/m ³	-

Retsgrundlag: Bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 507/2011. Senest ændret ved nr. 986/2012. At-vejledning C.0.1 om grænseværdier for stoffer og materialer, August 2007.

Målemetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejds-hygieniske målinger.

8.2. Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol: Brug værnemidler som angivet nedenfor.

Personlige værnemidler, beskyttelse af øjne/ansigt:	Brug beskyttelsesbriller eller ansigtsskærm. Øjenværn skal følge EN 166.
Personlige værnemidler, beskyttelse af hud:	Brug beskyttelseshandsker af plast eller gummi Handsker skal følge EN 374.
Personlige værnemidler, åndedrætsværn:	Brug åndedrætsværn med P2 filter ved utilstrækkelig ventilation. Åndedrætsværn skal følge en af følgende standarder: EN 136/140/145.
Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet:	Det skal sikres at lokale regler for udledning overholdes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Tilstandsform:	Pulver
Farve:	Ingen data
Lugt:	Ingen data
Lugttærskel:	Ingen data
pH (brugsopløsning):	Ingen data
pH (koncentrat):	11-13,5
Smeltepunkt/frysepunkt:	> 1000 °C
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval:	Ingen data
Flammepunkt:	Ingen data
Fordampningshastighed:	Ingen data
Antændelighed (fast stof, luftart):	Ingen data
Øvre/nedre antændelsesgrænser:	Ingen data
Øvre/nedre eksplosionsgrænser:	Ingen data
Damptryk:	Ingen data
Dampmassefylde:	Ingen data
Relativ massefylde:	1,3-1,7
Opløselighed:	Ingen data
Fordelingskoefficient	Ingen data
n-oktanol/vand:	
Selvantændelsestemperatur:	Ingen data
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplorative egenskaber:	Ingen data
Oxiderende egenskaber:	Ingen data

9.2. Andre oplysninger

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med følgende: Stærke syrer.
Indholdet af chromreducerende middel mindskes med tiden.

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte.

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå kontakt med fugt og vand.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer.

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Ingen kendte.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

Akut toksicitet - oral:	Indtagelse kan give ubehag. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - dermal:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Akut toksicitet - indånding:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Hudætsning/-irritation:	Virker irriterende på huden - kan medføre rødme. Virker ætsende i opblandet form. 1305-62-0: Kanin: Ikke irriterende 65997-15-1: Kanin : Irriterende (OECD 404)
Alvorlig øjenskade/øjenirritation:	Øjenkontakt kan fremkalde dybe ætsninger, smerter, tåreflåd og kramper i øjenlågene. Risiko for alvorlig øjenskade med synstab.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Kræftfremkaldende egenskaber:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Reproduktionstoksicitet:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Kan ved indtagelse virke irriterende på slimhinderne i munden og mave/tarmkanal. Indånding af støv kan virke irriterende på de øvre luftveje. Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Gentagne STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Aspirationsfare:	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Ingen kendte.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

12.1. Toksicitet

	Produktet er ikke klassificeringspligtigt. Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
Akut toksicitet:	1305-62-0: Fisk: <i>Clarias gariepinus</i> : 96hLC50 = 33,9 Krebsdyr: <i>Daphnia magna</i> : 48hEC50 = 1062 Alger: <i>Selenastrum capricornutum</i> : 72hEC50 = 2900

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Forventes ikke at være biologisk nedbrydeligt. Testdata foreligger ikke på alle stoffer.
65997-15-1: Ikke let bionedbrydelig.

12.3. Bioakkumuleringspotentialer

Bioakkumulering forventes ikke. Testdata foreligger ikke på alle stoffer.
14808-60-7: Fordelingskoefficient n-oktanol/vand: 0,529

12.4. Mobilitet i jord

Forventes ikke at være mobilt i jord. Testdata foreligger ikke.
Udhærder til fast immobil masse.

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet indeholder ikke PBT eller vPvB stoffer.

12.6. Andre negative virkninger

Produktet vil lokalt ændre pH i vandmiljøet.

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Undgå udslip til kloak eller overfladevand.

Spild og affald samles i lukkede og tætte beholdere, der bortskaffes via den kommunale affaldsordning for farligt affald med nedenstående specifikationer.

Affaldsgruppe: X

EAK-kode: Afhængigt af branche og anvendelse f.eks. 10 13 11 Affald fra cementbaserede kompositmaterialer, bortset fra affald henhørende under 10 13 09 og 10 13 10

Absorptionsmiddel/klude forurenede med produktet: Affaldsgruppe: Z EAK-kode: 15 02 02
Absorptionsmidler, filtermaterialer, aftørringsklude og beskyttelsesdragter forurenede med farlige stoffer.

Udhærdet produkt er ikke farligt affald i henhold til affaldsbekendtgørelsen. Kontakt de lokale myndigheder for anvisning af håndtering. Brug nedenstående kode til affaldsregistrering.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er ikke omfattet af reglerne om transport af farligt gods.

14.1. UN-nummer

-

14.2. UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)

-

14.3. Transportfareklasse(r)

-

14.4. Emballagegrupper

-

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

-

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

Omfattet af:

Bekendtgørelse om arbejde med kodenumererede produkter nr. 302/1993.

Bekendtgørelse om unges arbejde nr. 239/2005, senest ændret ved nr. 514/2011.

Bekendtgørelse om arbejdets udførelse nr. 559/2004, senest ændret ved nr. 447/2013.

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer nr. 292/2001, senest ændret ved nr. 1125/2011.

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særlige bestemmelser:

Må kun bruges i den periode, hvor indholdet af vandopløseligt chromat er under 2 mg/kg tør cement.

Unge under 18 år må ikke erhvervsmæssigt anvende eller udsættes for produktet. Unge over 15 år er dog undtaget denne regel, hvis produktet indgår som et nødvendigt led i en uddannelse.

PR-nummer:

1959556

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Der er foretaget ændringer i følgende punkter:

Alle

Forklaring til forkortelser:

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity

Metode til klassificering:

Beregning på baggrund af farerne for de kendte bestanddele.

R-sætninger:

R37/38 Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
R38 Irriterer huden.
R41 Risiko for alvorlig øjenskade.

H-sætninger:

H315 Forårsager hudirritation.
H318 Forårsager alvorlig øjenskade.
H335 Kan forårsage irritation af luftvejene.

Uddannelse:

Et grundigt kendskab til dette sikkerhedsdatablad bør være en forudsætning.

Arbejdstilsynets regler om arbejde med kodenummererede produkter skal kendes.

Øvrige oplysninger:

Dette sikkerhedsdatablad er udarbejdet for og gælder udelukkende dette produkt. Det er baseret på vores nuværende viden samt de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen. Sikkerhedsdatabladet overholder gældende lovgivning for udarbejdelse af sikkerhedsdatablade i henhold til 1907/2006/EC (REACH) med senere ændringer.

HKN/ Bureau Veritas HSE Denmark A/S Birkemosevej 7, DK-6000 Kolding T: +45 75508811, F: +45 75508810, E-mail: infohse@dk.bureauveritas.com, Web: www.hse.bureauveritas.dk (Made in Toxido®)